

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. วัตถุดิบ อุปกรณ์และสารเคมี

1.1 วัตถุดิบ

1.1.1 ข้าวเจ้า มีสี 2 สายพันธุ์ คือ ข้าวหอมมะลิแดง และข้าวหอมนิล เป็นข้าวที่มีการเพาะปลูกในจังหวัดขอนแก่นและทำการเก็บเกี่ยวในช่วงปี 2552 นำข้าวเปลือกบรรจุลงพลาสติกและปิดผนึก เก็บรักษาในภาชนะพลาสติกทึบแสงที่อุณหภูมิ $4 \pm 1^\circ\text{C}$

1.1.2 ข้าวเหนียวคำ 2 สายพันธุ์ คือ KKU-GL-BL 06-043 และ KKU-GL-BL 05-003 ซึ่งเป็นข้าวเหนียวคำพันธุ์พื้นเมืองที่ได้จากภาควิชาพืช คณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทำการเก็บเกี่ยวในช่วงปี 2552 นำข้าวเปลือกบรรจุลงพลาสติกและปิดผนึก เก็บรักษาในภาชนะพลาสติกทึบแสงที่อุณหภูมิ $4 \pm 1^\circ\text{C}$

1.2 อุปกรณ์

1.2.1 เครื่องปั่นเหวี่ยงแยกสาร (centrifuge) ยี่ห้อ Thermo Fisher scientific รุ่น sorvall legend mach 1.6R ประเทศเยอรมัน

1.2.2 เครื่องวัดการดูดกลืนแสง (spectrophotometer) รุ่น Lambda 25 บริษัท Perkin Elmer ประเทศสหรัฐอเมริกา

1.2.3 เครื่องวัดความเป็นกรด-ด่าง (pH meter) ยี่ห้อ SCHOTT รุ่น Handylab pH 11/k ประเทศเยอรมัน

1.2.4 เครื่องระเหยสูญญากาศ (vacuum evaporation) ยี่ห้อ Buchi

1.2.5 เครื่องวัดศีรษะร้อน Utrascan XE บริษัท Hunter LAB ประเทศสหรัฐอเมริกา

1.2.6 เครื่องชั่งทนนิยม 4 ตำแหน่ง รุ่น BP110S บริษัท Sartorius ประเทศเยอรมัน

1.2.7 เครื่องชั่งทนนิยม 3 ตำแหน่ง รุ่น BP303-L บริษัท Mettler toledo ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

1.2.8 เครื่องผสม (vortex mixer) รุ่น G-560E บริษัท Scientific industries ประเทศสหรัฐอเมริกา

1.2.9 ตู้อบลมร้อน (hot air oven) รุ่น ED115 บริษัท Binder ประเทศเยอรมัน

1.2.10 ชุดเครื่องสกัดไขมัน (extraction unit) รุ่น Soxtec system HT6 บริษัท Tecator ประเทศเนเธอร์แลนด์

1.2.11 เตาเผา (Muffle furnace) รุ่น ELF10/14 บริษัท Carbolite ประเทศอังกฤษ

1.2.12 โถดูดความชื้น (Desicator)

1.2.13 เทอร์โมมิเตอร์แบบprotoทช่วงอุณหภูมิ 0-100 °C

1.2.14 อ่างควบคุมอุณหภูมิ (water bath) ระบบน้ำหมุนเวียน รุ่น DC100 ประเทศเดนมาร์ก

1.2.15 เครื่องวัดความหนืดแบบรวดเร็ว (Rapid Visco amylograph; RVA) ยี่ห้อ Newport Scientific Pty.Ltd Warriewood ประเทศไทย

1.2.16 เครื่องคิฟเฟอร์เรนเทียล สแกนนิง แคลอริเมทรี (Differential Scanning Calorimetry)

รุ่น Pyris 6 Series Autosampler บริษัท Perkin Elmer ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยวัสดุ Calibrate คือ Indium

1.2.17 Volatile Sample Pan รุ่น 0219-0062 บริษัท Perkin Elmer ประเทศสหรัฐอเมริกา

1.2.18 เครื่องบด (Laboratory mill) รุ่น 3100 ยี่ห้อ Perten ประเทศสวีเดน

1.2.19 เครื่องสีขาว บริษัทนาโนเทคโนโลยี ประเทศไทย

1.2.20 หลอด centrifuge ขนาด 50 มิลลิลิตร

1.2.21 หลอดทดลองขนาด 16 x 150 มิลลิเมตร

1.2.22 คิวเว็ต ความจุ ขนาด 1 เชนติเมตร

1.2.23 ขวดปรับปริมาตรขนาด 10, 50, 100, 250, 1000 มิลลิลิตร

1.2.24 กระบอกตรวจขนาด 100, 1000 มิลลิลิตร

1.2.25 ขวดปูชมพู่ขนาด 125, 250 มิลลิลิตร

1.2.26 บีกเกอร์ขนาด 25, 50, 250, 500, 1000 มิลลิลิตร

1.2.27 ปีเปตขนาด 1, 5, 10 มิลลิลิตร

1.2.28 เวอร์เนียร์แบบดิจิตอล ประเทศไทย

1.3 สารเคมี

1.3.1 2,2-Diphenyl-1-picryl hydrazyl (DPPH) บริษัท Sigma-Aldrich ประเทศเยอรมัน

1.3.2 สารมาตรฐานแกมน้ำโ去买ชานอล (γ -oryzanol standard) บริษัท Wako Pure Chemical Industries Ltd ประเทศไทย

1.3.3 สารมาตรฐาน trolox (±)-6-Hydroxy-2,5,7,8-tetra-methyl-chroman-2-carbonsäure)

บริษัท Fluka

1.3.4 แอมิโลสบริสุทธิ์จากมันฝรั่ง (Pure potato amylose) บริษัท Sigma-Aldrich ประเทศเยอรมัน

1.3.5 กรดแกลลิก (Gallic acid monohydrate) บริษัท Wako Pure Chemical Industries Ltd ประเทศไทย

1.3.6 ปิโตรเลียมอีเทอร์ (petroleum ether) AR Grade ยี่ห้อ QRec บริษัท brightchem

1.3.7 โซเดียมไฮดรอกไซด์ (Sodium hydroxide) บริษัท BDH ประเทศอังกฤษ

1.3.8 ไฮโดรคลอริกเข้มข้น (conc. hydrochloric) AR Grade บริษัท Ajax Finechem Pty Ltd

ประเทศนิวซีแลนด์

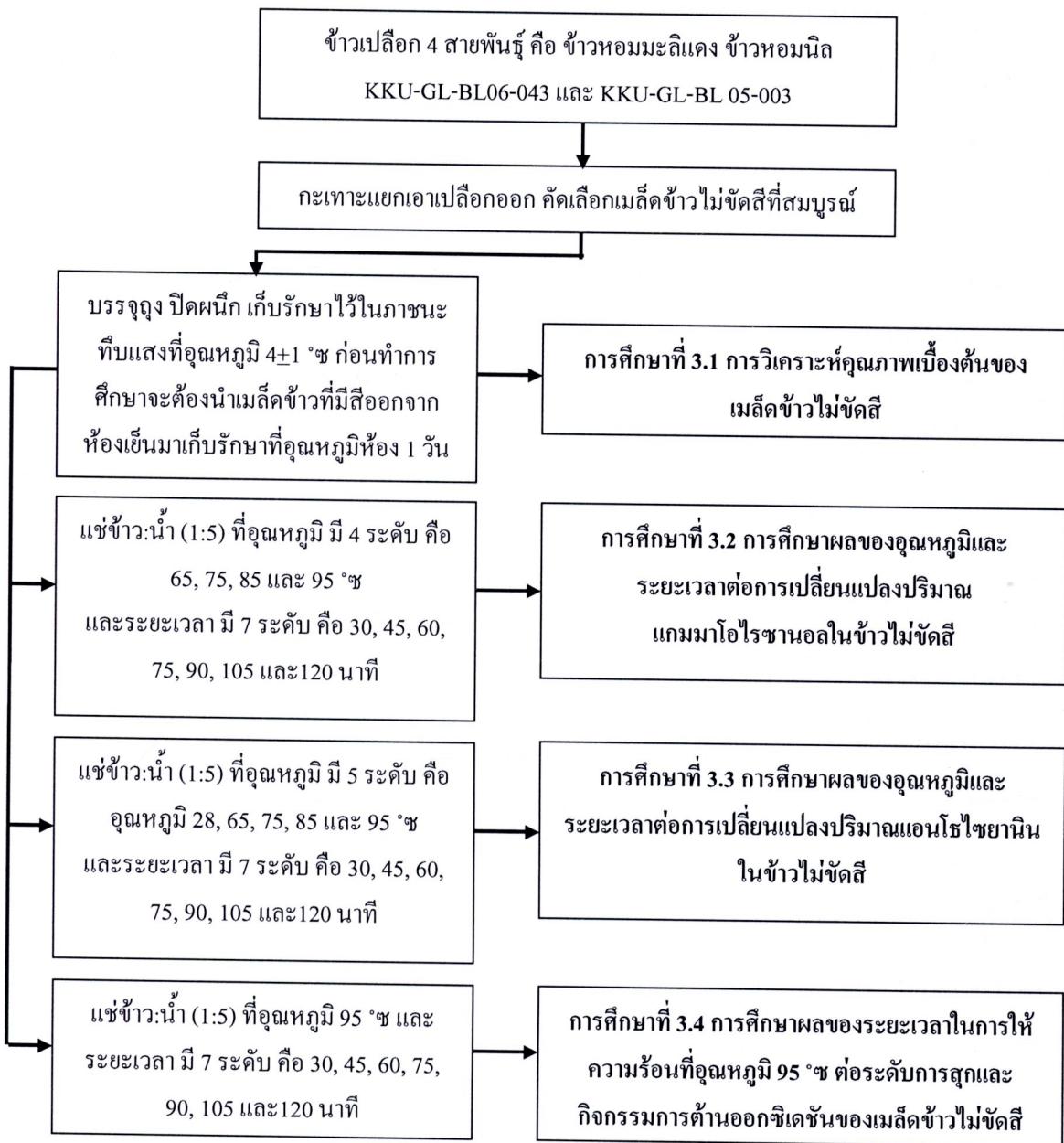
1.3.9 กรดซัลฟิริก (Sulfuric acid) AR Grade บริษัท Ajax Finechem Pty Ltd ประเทศออสเตรเลีย

1.3.10 ฟอลิน ซิโօแคลตต์เรagenต (Folin-Ciocalteu's reagent) บริษัท Carlo Erba

1.3.11 ไอโอดีน (Iodine) บริษัท BDH ประเทศอังกฤษ

- 1.3.12 โพแทสเซียม คลอไรด์ (Potassium chloride) บริษัท Ajax Finechem Pty Ltd ประเทศไทย
นิวซีแลนด์
- 1.3.13 โซเดียมอะซิตेट (Sodium acetate hydrated) บริษัท Ajax Finechem Pty Ltd ประเทศไทย
นิวซีแลนด์
- 1.3.14 เอทานอล (absolute ethanol) AR Grade บริษัท RCI Labscan ประเทศไทย
- 1.3.15 เมทานอล (methanol) AR Grade บริษัท QRec ประเทศไทย
- 1.3.16 กรดเกลเชียลอะซีติก (Glacial acetic Acid) บริษัท Sigma-Aldrich ประเทศไทยเยอรมัน
- 1.3.17 โพแทสเซียม ไอโอดไรด์ (Potassium iodide) บริษัท Ajax Finechem Pty Ltd ประเทศไทย
นิวซีแลนด์

ในการศึกษาวิทยานิพนธ์นี้ เป็นการศึกษาการเปลี่ยนแปลงปริมาณแแกมมาโอไรซานอล
แอนโซไซยานิน และกิจกรรมการต้านออกซิเดชันของข้าวไม่มัคสีระหว่างการแช่ที่อุณหภูมิสูง ซึ่งมีกรอบแนวคิด
ในการดำเนินงานดังแสดงในแผนภูมิดังภาพที่ 16

ภาพที่ 16 กรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย

2. การเตรียมตัวอย่างข้าวไม่ขัดสี

ตัวอย่างข้าวเปลือกที่นำมาศึกษามี 4 สายพันธุ์ได้แก่ ข้าวเหนียวคำ 2 สายพันธุ์และข้าวเจ้ามีสี 2 สายพันธุ์ ซึ่งข้าวเหนียวคำ 2 สายพันธุ์ คือ KKU-GL-BL06-043 และ KKU-GL-BL 05-003 เป็นข้าวเหนียวคำพันธุ์พื้นเมืองที่ได้จากภาควิชาพืชไร่ คณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทำการเก็บเกี่ยวในช่วงปี 2552 ส่วนข้าวเจ้ามีสี 2 สายพันธุ์ คือ ข้าวหอมนิลและข้าวหอมมะลิแดง ที่มีการเพาะปลูกในจังหวัดขอนแก่นและทำการเก็บเกี่ยวในช่วงปี 2552 นำเมล็ดข้าวเปลือกแต่ละสายพันธุ์จำนวน 30 กิโลกรัม บรรจุในถุงพลาสติกและปิดผนึกเก็บรักษาในภาชนะ

พลาสติกทึบแสงที่อุณหภูมิ 4 ± 1 °ซ. เก็บรักษาไว้เป็นระยะเวลานานประมาณ 8 เดือน จึงนำมาทำการทดลอง โดยนำข้าวเปลือกออกมาจากห้องเย็นเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง 1 วัน มากะเทาแยกเปลือกด้วยเครื่องสีข้าว บริษัท นาโนเทคโนโลยี ประเทศไทย คัดเลือกเมล็ดที่สมบูรณ์ บรรจุในถุงโพลีเอธิลีน ถุงละ 1.5 กิโลกรัม ปิดผนึกแบบ สูญญากาศ เก็บรักษาในภาชนะพลาสติกทึบแสงที่อุณหภูมิ 4 ± 1 °ซ. ก่อนที่จะทำการศึกษาในหัวข้อต่างๆจะต้องนำ เมล็ดข้าวไม่ขัดสีออกจากห้องเย็นมาเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง 1 วัน แล้วจึงนำเมล็ดข้าวไม่ขัดสีไปทำการศึกษาใน หัวข้อต่างๆดังนี้

- (1) การศึกษาคุณภาพเบื้องต้นของเมล็ดข้าวไม่ขัดสี
- (2) การศึกษาผลของอุณหภูมิและระยะเวลาต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณแแกมมาโอโซรานอลในข้าวไม่ขัดสี
- (3) การศึกษาผลของอุณหภูมิและระยะเวลาต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณแอนโซไซตานินในเมล็ดข้าวไม่ขัดสี
- (4) การศึกษาผลของระยะเวลาในการแช่ที่อุณหภูมิ 95 °ซ นาน 30, 45, 60, 75, 90, 105 และ 120 นาที ต่อระดับ การสุกและการกรรมการต้านออกซิเดชันของเมล็ดข้าวไม่ขัดสี

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 การศึกษาคุณภาพเบื้องต้นของเมล็ดข้าวไม่ขัดสี

วางแผนการทดลองแบบ Completely Randomized Design (CRD) ปัจจัยที่นำมาศึกษาคือสายพันธุ์ ข้าว มี 4 สายพันธุ์ ได้แก่ ข้าวพันธุ์หอมมะลิแดง หอมนิล KKU-GL-BL06-043 และ KKU-GL-BL 05-003 โดยนำ ตัวอย่างข้าวไม่ขัดสีจากข้อ 2 มาทำการศึกษาคุณภาพเบื้องต้นของเมล็ดข้าวไม่ขัดสี ดังนี้

3.3.1 การวิเคราะห์คุณสมบัติทางกายภาพ (ภาคผนวก ก)

- ขนาดรูปร่างเมล็ดข้าว (เครื่องวัดย์ อัตตะวิริยะสุข 2531)
- น้ำหนักเมล็ด (เครื่องวัดย์ อัตตะวิริยะสุข 2531)
- วัดค่าสี ด้วยระบบ CIE L*a*b* (สุพิชา สมโต 2547)
- ค่าการเปลี่ยนแปลงความหนืด (Rapid Visco Analyzer; RVA) (AACC 1995)

3.3.2 คุณสมบัติทางเคมี (ภาคผนวก ก)

- ปริมาณความชื้น โปรดตีน ไบมัน เยื่อไผ่ เต้า (AOAC 2000)
- ปริมาณแอมิโลส (AACC 61-03 2003)
- ปริมาณฟีโนดิค (ดัดแปลงจาก Sompong and others 2011)
- กิจกรรมการต้านออกซิเดชันโดยวิธี DPPH free radical-scavenging assay (ดัดแปลงจาก Sompong and others 2011)

- ปริมาณแอนโซไซตานิน โดยวิธี pH differential method (ดัดแปลงจาก Giusti and Wrolstad 2001)
- ปริมาณแแกมมาโอโซรานอล (ดัดแปลงจาก Lilitchan and others 2008)

จากผลการศึกษาคุณภาพเบื้องต้นของเมล็ดข้าวที่ไม่ขัดสี ทำให้ทราบถึงคุณลักษณะทางกายภาพ-เคมี ปริมาณสารสำคัญและกิจกรรมการต้านออกซิเดชันของข้าวไม่ขัดสี ณ สภาพเริ่มต้น

3.2 การศึกษาผลของอุณหภูมิและระยะเวลาต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณแคมมาໂອໄราชานอลในข้าวไม่ขัดสี

ทำการศึกษาผลของอุณหภูมิและระยะเวลาต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณแคมมาໂອໄราชานอลในเม็ดข้าวไม่ขัดสีทั้ง 4 ชนิด โดยวางแผนการทดลองแบบ Split-Plot in CRD มีปัจจัยที่นำมาศึกษา 2 ปัจจัย คือ อุณหภูมิมี 4 ระดับ คือ 65, 75, 85 และ 95 °C และระยะเวลา มี 7 ระดับ คือ 30, 45, 60, 75, 90, 105 และ 120 นาที โดยให้ main plot unit คือ อุณหภูมิ subplot unit คือ ระยะเวลา โดยนำเม็ดข้าวไม่ขัดสีมาแช่น้ำในอัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:5 (Ahromrit and others 2007) นำไปให้ความร้อนที่อุณหภูมิและเวลาต่างๆ ในอ่างน้ำควบคุมอุณหภูมิ (water bath) เมื่อครบกำหนดเวลาทำให้เย็นตัวลงทันทีด้วยน้ำเย็นในอ่างน้ำแข็งและทำการแยกเม็ดข้าวไม่ขัดสี นำเม็ดข้าวไปทำให้แห้งโดยใช้ตู้อบสูญญากาศ (อุณหภูมิ 45 °C ความดัน 20 มิลลิบาร์) จนกระทั่งความชื้นของเม็ดข้าวไม่เกินร้อยละ 14 (งานชื่น คงเสรี 2547) บรรจุลงในถุงโพลีเอธิลีน ปิดผนึกแบบสูญญากาศ เก็บในที่ทึบแสงอุณหภูมิห้อง ก่อนการวิเคราะห์คุณภาพของเม็ดข้าวหลังผ่านการแช่ที่อุณหภูมิสูงจะทำการบดเม็ดข้าวที่ผ่านการทำแห้งแล้วและทำการร่อนผ่านตะแกรง 100 mesh บรรจุลงในโพลีเอธิลีน ปิดผนึกแบบสูญญากาศเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ -18 °C จนกว่าจะทำการวิเคราะห์คุณภาพ ซึ่งข้าวที่ผ่านการบดแล้วแต่ละส่วนจะทำการวิเคราะห์คุณภาพให้เสร็จภายในเวลา 1 สัปดาห์ การวิเคราะห์คุณภาพของเม็ดข้าวหลังผ่านการแช่ที่อุณหภูมิสูง มีดังนี้ (ภาคผนวก ก)

- ความชื้น (AOAC 2000)
- ปริมาณแคมมาໂອໄราชานอล (ดัดแปลงจาก Lilitchan and others 2008)

ส่วนน้ำที่ใช้ในการแช่ข้าวนำไปทำการวิเคราะห์หารปริมาณของแข็งที่ตกตะกอนอยู่ในน้ำแช่

- ปริมาณของแข็ง (Total solid) (AOAC 2000)

จากการศึกษาอุณหภูมิและระยะเวลาต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณแคำมาໂອໄราชานอลในเม็ดข้าวไม่ขัดสีทั้ง 4 สายพันธุ์ ทำให้ทราบถึงปริมาณแคำมาໂອໄราชานอลในเม็ดข้าวหลังผ่านการแช่ที่อุณหภูมิและเวลาต่างๆ และทราบลักษณะการเปลี่ยนแปลงของปริมาณแคำมาໂອໄราชานอลที่อุณหภูมิต่างๆ ในข้าวไม่ขัดสีที่นำมาศึกษาแต่ละสายพันธุ์

3.3 การศึกษาผลของอุณหภูมิและระยะเวลาต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณแอนโซไซยานินในเม็ดข้าวไม่ขัดสี

ทำการศึกษาผลของอุณหภูมิและระยะเวลาต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณแอนโซไซยานินในเม็ดข้าวไม่ขัดสีทั้ง 4 ชนิด โดยวางแผนการทดลองแบบ Split-Plot in CRD มีปัจจัยที่นำมาศึกษา 2 ปัจจัย คือ อุณหภูมิมี 5 ระดับ คือ อุณหภูมิห้อง, 65, 75, 85 และ 95 °C และระยะเวลา มี 7 ระดับ คือ 30, 45, 60, 90, 105 และ 120 นาที โดยให้ main plot unit คือ อุณหภูมิ subplot unit คือ ระยะเวลา โดยนำเม็ดข้าวไม่ขัดสีมาแช่น้ำในอัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:5 (Ahromrit and others 2007) นำไปให้ความร้อนที่อุณหภูมิและเวลาต่างๆ ในอ่างน้ำควบคุมอุณหภูมิ (water bath) เมื่อครบกำหนดเวลา ทำให้เย็นตัวลงทันทีด้วยน้ำเย็นในอ่างน้ำแข็ง และทำการแยกเม็ดข้าวไม่ขัดสี นำเม็ดข้าวไปทำให้แห้งโดยใช้ตู้อบสูญญากาศ (อุณหภูมิ 45 °C ความดัน 20 มิลลิบาร์) จนกระทั่งความชื้นของเม็ดข้าวไม่เกินร้อยละ 14 (งานชื่น คงเสรี 2547) บรรจุลงในถุงโพลีเอธิลีน ปิดผนึกแบบสูญญากาศ เก็บในที่

ทึบแสงอุณหภูมิห้อง ก่อนการวิเคราะห์คุณภาพของเมล็ดข้าวหลังผ่านการแช่ที่อุณหภูมิสูงจะทำการบดเมล็ดข้าวที่ผ่านการทำแห้งแล้วและทำการร่อนผ่านตะแกรง 100 mesh บรรจุลงในถุง โพลีเอธิลีน ปิดผนึกแบบสูญญากาศเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ -18 °C จนกว่าจะทำการวิเคราะห์คุณภาพ ซึ่งข้าวที่ผ่านการบดแล้วแต่ละส่วนจะทำการวิเคราะห์คุณภาพให้เสร็จภายในเวลา 1 สัปดาห์ การวิเคราะห์คุณภาพของเมล็ดข้าวหลังผ่านการแช่ที่อุณหภูมิสูง มีดังนี้ (ภาคผนวก ก)

- ความชื้น (AOAC 2000)
- ปริมาณแอนโธไซยานิน โดยวิธี pH differential method (ดัดแปลงจาก Giusti and Wrolstad 2001)

ส่วนน้ำที่ใช้ในการแช่ข้าวนำไปทำการวิเคราะห์หาปริมาณของแข็งที่ตกลงกันอยู่ในน้ำแช่

- ปริมาณของแข็ง (Total solid) (AOAC 2000)

จากการศึกษาอุณหภูมิและระยะเวลาต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณแอนโธไซยานินในเมล็ดข้าวไม่ขัดสีทั้ง 4 ชนิด ทำให้ทราบถึงปริมาณแอนโธไซยานินในเมล็ดข้าวหลังผ่านการแช่ที่อุณหภูมิและเวลาต่างๆ และทราบถักยณาการเปลี่ยนแปลงของปริมาณแอนโธไซยานินที่อุณหภูมิต่างๆ ในข้าวไม่ขัดสีที่นำมาศึกษาแต่ละสายพันธุ์

3.4 การศึกษาผลของระยะเวลาในการให้ความร้อนที่อุณหภูมิ 95 °C ต่อระดับการสุกและกิจกรรมการต้านออกซิเดชันของเมล็ดข้าวไม่ขัดสี

ทำการศึกษาผลของระยะเวลาในการให้ความร้อนที่อุณหภูมิสูงต่อระดับการสุกของเมล็ดข้าวไม่ขัดสี 4 ชนิด โดยวางแผนการทดลองแบบ CRD มีปัจจัยที่ทำการศึกษาคือ ระยะเวลาในการให้ความร้อนที่อุณหภูมิ 95 °C นาน 30, 45, 60, 75, 90, 105 และ 120 นาที โดยนำเมล็ดข้าวไม่ขัดสีมาแช่น้ำในอัตราส่วนข้าวต่อน้ำ 1:5 ที่อุณหภูมิ 95 °C ตามระยะเวลาที่กำหนด ในอ่างน้ำควบคุมอุณหภูมิ (water bath) เมื่อครบกำหนดเวลา ทำให้เย็นตัวลงทันทีด้วยน้ำเย็น และทำการแยกเมล็ดข้าวไม่ขัดสี นำเมล็ดข้าวไปทำให้แห้ง โดยใช้ตู้อบสูญญากาศ (อุณหภูมิ 45 °C ความดัน 20 มิลลิบาร์) จนกระทั่งความชื้นของเมล็ดข้าวไม่เกินร้อยละ 14 (งานชื่น คง stere 2547) บรรจุลงในถุง โพลีเอธิลีน ปิดผนึกแบบสูญญากาศ เก็บไว้ที่อุณหภูมิห้อง ก่อนการวิเคราะห์คุณภาพของเมล็ดข้าวหลังผ่านการให้ความร้อนที่อุณหภูมิ 95 °C จะทำการบดเมล็ดข้าวที่ผ่านการทำแห้งแล้วและทำการร่อนผ่านตะแกรง 100 mesh บรรจุลงในถุง โพลีเอธิลีน ปิดผนึกแบบสูญญากาศเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ -18 °C จนกว่าจะทำการวิเคราะห์คุณภาพ ซึ่งข้าวที่ผ่านการบดแล้วแต่ละส่วนจะทำการวิเคราะห์คุณภาพให้เสร็จภายในเวลา 2 สัปดาห์ การวิเคราะห์คุณภาพของเมล็ดข้าวหลังการให้ความร้อนที่อุณหภูมิ 95 °C ดังต่อไปนี้ (ภาคผนวก ก)

- ร้อยละของระดับการสุก (ดัดแปลงจาก Ahromrit and others 2007)
- กิจกรรมการต้านออกซิเดชันโดยวิธี DPPH free radical-scavenging assay (ดัดแปลงจาก Sompong and others 2011)

จากการศึกษาระยะเวลาในการให้ความร้อนที่อุณหภูมิ 95 °C ต่อระดับการสุกของเมล็ดข้าวไม่ขัดสี ทำให้ทราบถึงระดับการสุกและกิจกรรมการต้านออกซิเดชันของเมล็ดข้าวหลังการให้ความร้อนที่อุณหภูมิ 95 °C เป็นเวลานาน 30, 45, 60, 75, 90, 105 และ 120 นาที ในข้าวไม่ขัดสีที่นำมาศึกษา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการทดสอบ 2 ชั้น นำผลการทดสอบที่ได้มาทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance ANOVA) และประเมินความแตกต่างระหว่างสิ่งทดลองทั้งหมด (treatments) เมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่างสิ่งทดลองทำการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าสัมฤทธิ์ของสิ่งทดลองตามวิธีของ Duncan's New Multiple Range Test (DMRT) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำหรับ SPSS 16 for Windows

5. สถานที่ทำการวิจัย

ภาควิชาเทคโนโลยีอาหาร คณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น